

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de dote ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabinu la expediti'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adrese ca'tra expediti'a. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabinu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

N^{ru} 98. ANULU XIX.

Sabinu, in 921 Decembre 1871.

tru celelalte parti ale Transilvanie si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iora pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri s'reino pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru int'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a don'a ore cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Articuli anonimi.

VII. Amu pusu pana acum alaturea cu cele intemperate dela inceperea schimbatoru constitutionale in imperiulu nostru cu cele ce se intemplan intre romani, si viceversa, pentru ca sa avemu o evidenti'a fidela a situatiunei intregi si pentru ca sa po'ta judeca' si cine fara preocupatiune urmarea unei si urmarea celei-lalte din partiile in care se afla impartite opiniunile romanilor.

Unu judecatoriu imparziale va vede la cea dintaiu privire ca schimbarele nu au fostu provocate de romani, dara si aceea, ca puseiunea acestor'a in Transilvani'a cea cu jurisdictiunile in cea mai mare parte in manile si puterea neromanilor era de asi'a, iucatu ei nu puteau ca sa oprasca dezvoltarea lor in directiunea ce o luasera. De aceea era unu peccatu in contr'a celor mai sacre interese nationale romane, candu ei singuri s'aru fi invoitu ca sa se declare trantiti la parete si candu ei singuri s'aru fi invoitu a-si sugruma' si ultim'a ocaziune: de a-si aduce la valore dreptele lor pretensiuni de natiune recunoscuta, macaru si prin idealele legi cum erau cele aduse de diet'a din 1863/4 tienuta in Sabinu. Nu potemu sa nu reamintimu si cu ocaziunea acest'a memorabilele cuvinte pronunciate de d. G. Baritiu in congressulu nationale dela 1861 in cele dintaiu zile ale lunei lui Ianuaru, candu d. Demetriu Moldovanu voia sa-si depuna decretulu seu pre mes'a acelui congressu si sa abdica de postulu la care era chiamatu prin acelu decretu, voindu prin acest'a sa provoca pre toti romanii a abdica de posturile lor si a se retrage dela orice amestec cu guvernele cu coloritu ungurescu ce se inaugura' atunci dupa caderea absolutismului. Dlu Baritiu dice ca nu e consultu sa face romanii asi'a ce-va, pentru ca romanii nu au de a face nimic'a cu Uniunea Transilvaniei cu Ungaria. Acest'a, dicea densulu, e treb'a monarcului, carele deca va vrea o va face si fara de a intreb'a pre romani. Datori'a acestor'a este ca sa cerce cu ori-ce mijlocu a se veri in strunga, a largi strung'a si a face locu si altor'a, si cu catu voru fi mai multi in strunga, cu atatu voru pot'e lucra' mai multu pentru interesele nationale.

Principiulu acest'a politicu, nu scimu, datu atunci de momentu dlui Baritiu, seu parasitu apoi mai tardiu si combatutu cu veementia de densulu, — era acum cu atat'a mai recomandabilu, cu catu vedemu din tote, ca insusi monarculu loose lucrulu a mana, si cu catu de alta parte romanii nu aveau nicairi nici unu aliatu politicu de care sa se radime spre a face o opusetiune incoronata de celu mai micu succesu.

Beust pasiesce pre aren'a politica, vine la Pest'a si afla ca natiunea magiara „este o natiune cavaleresca“ si si incepe actiunea cu realizarea dualismului. Nici reichsratistii germani nici federalistii slavici, feudali si ultramontani nu potura impede'a realizarea lui. Impotentia acestor'a era de a o pipa' cu mana, cu deosebire dela tempulu conferintieloru incoc'e ce se tienura in midiloculu lui Februariu anulu 1867 in Viena. In congressulu deputatloru din tierile nemtiesci se declarara vre-o cati-va centralisti contr'a impacatiunei cu Ungaria; majoritatea loru inse a adusu o resolutiune, in urm'a carei decisiunea in privinti'a acestei impacari avea sa se face numai dupa ce va ave senatul imperiale (angustu) documentulu impacarei dinaintea sea. Congressulu federalistiloru, compusu din boemi, moravi, poloni, sloveni si tirolieni s'a tiermunitu pre langa resolutiunea de a alege in senatul imperiale pre langa unele conditiuni. Cari sa fia conditiunile aceste? nu s'a intielesu congressulu de locu; ba nici incercare de intielegere nu s'a facutu.

Fatia cu astfelu de impregiurari' initiati'a pentru reformarea imperiului se afla, repetimu nu cu

vin'a romaniloru, in manile dietei Ungariei, carea pana in 4 Februaria 1867 a si desbatutu proiectulu impacatiunei, din carele se vede ca numai singura sciea ce voiesce pre acele tempori. In 7 Februariu 1867 merge Deak in perso'na la Viena si duce rezultatulu desbateriloru dietali. A dou'a dia fostu primitu in audientia de Majestatea Sea si s'au inceputu negociari'le despre compunerea ministeriului ungurescu. Dela 16 pana in 23 ale aceleiasi luni au urmatu mai multe rescripte prin care se restituie constitutionea din 1848, se casaza cancelaria aulica unguresca si transilvana, locutiinti'a din Bud'a si tavernicatul, punendu-se in loculu acestor'a ministeriulu ungurescu. Marele principatu alu Transilvaniei se unesce simplu cu Ungaria. In 18 Febr. se cetesce in dieta denumirea contelui Iuliu Andrássy de presiedinte alu consiliului ministriloru, insarcinatu cu compunerea unui ministeriu respunsabile.

Cu ce sigurantia si resolutiune pasi regimulu celu nou acum si cum se simtiea de tare in puseiunea lui, s'a potutu vede la ocaziunea celei dintaiu provocari' opusetiunali din o parte considerabile, din partea militaria. Principele Liechtensteini comandantele militariu alu Ungariei emite doue ordini de di, prin care explica trupeloru, ca ministeriulu pentru aperearea tierci e numai o formalitate. Andrássy respunde in dieta la o interpelatiune, ca pre elu nu-lu geneza parerile individuali ale unui generalu. Sa tacemu aici de incercarea comitelu fondului regescu Conrad Schmidt de a convoca universitatea si de a protesta contr'a mesuriloru ministeriului celui ungurescu, care incercare fu paralisata prin o simpla ordinatiune seu decretu guberniale.

Unu singuru aliatu aru fi pututu gasi romanii pentru de a face ore care opusetiune, in Croatia. Acest'a nu o dicemu pentru ca amu recunoscutu intr'ens'a vre-o putere favorabile pentru o alianta, ci pentru ca aci gasimu unu elementu mai compactu de opusetiune procederei regimului celui nou ungurescu.

Diet'a Croatiei care deduse si mai nainte probe de taria, era pre tempulu acest'a amantata. Indata inse dupa instituirea regimului ungurescu, mai multe congregatiuni generale protesteza contr'a acelu'a, intru catu avea sa-si estinda jurisdictiunea lui si asupra Croatiei. Ba congregatiunea Agramului a tramisu si o deputatiune cu o preumilita representatiune la Majestate de acelu'a si cuprinsu protestatori; deputatiunea inse nu fu primita nici la audientia. Cancelaria aulica croata, ce e dreptu esista' inca, dara protestele amintite o dedura de golu, ca ea esista' numai cu numele. Regimulu din Pest'a mijloci de punerea comitiloru supremi renitenti si inlocuirea loru cu comisari regesci. In Apr. provoca regimulu ungurescu pre diet'a croata, ce ave sa-si reincapa siedintiele sele in 1 Maiu, sa tramita deputati in parlamentulu ungurescu, „fara ca prin acest'a sa se prejudece referintiele atingatori' de dreptulu publicu alu ambeloru tieri“

Croatia dara ultim'a sperantia a opusetiunei de dincoci si de dincolo de Lait'a se vedu, vrendu ne vrendu, constrinsa a se acomoda' impregiurariiloru.

Nemti' cei multi de dincolo, precum si cei putieni de dincoci de Lait'a, au inceputu a vede, ca nu va fi reu pentru densii deca voru dice ca elementulu loru si celu ungurescu suntu chiamate a conduce sortea imperiului si asi'a a deschide o lupta contr'a elementelor ce nu voru consinti cu dualismulu.

Slavii, cari remanu acum in totalitatea loru, ca elementu potrivit de opusetiune si langa cari sa se alieze si romanii, scriu articuli catraniti prin diariile loru, dara nu potu impede'a intru nimic'a

evenemintele. Causa impotentiiloru loru, lasu ca se afla si in respandirea loru geografica si etnica (d. e. polonii nu potu suferi pre cehi si pre ruteni) nu o martorisimu noi carea este. Pentru ca sa dispara si cea mai mica umbra de suspiciune ca vorbimu din oresi-care preocupatiune, ne vomu provoca la cuvintele unui panslavistu dechiaratu, la cuvintele generalulu Fadejev. Acest'a in o brosiura, in carea tratéza „Desvoltarea cestiunei orientali“ dice:

„... Trebuie sa concedemu ca simtiulu nationale alu slaviloru austriaci nu numai ca nu se pote desvolta' cu incetulu, dara elu pote deodata sa se inflacareze si sa creasca spre a ajunge la o perfectiune amenintatiorie. Lo lipsesce inse unitatea comuna, si acest'a nu e cu potinta acolo, unde lipsesce o tieta comuna practica, carea sa-i unesca pre toti. Confusiunile slavice interne nu suntu periculose nici pentru Austria intréga, nici pentru Ungaria; Cehii si Croatii se potu obosi (echunffiren) fara folos, cei-lalti slavi potu sa amenintie numai cu pumnulu ascunseu in pusunariu.“

Se vede dara ca unii romanii din Transilvani'a, cari prin comitecele secrete si prin incercari de a tiené cu pretensiunile loru depuse in suplici scrisse de advocati obscure politici straformarea monarciei in locu au derivatu caus'a politica nationale de pre terenulu pre care ea fusese pusa, nu au mesuratu insemnatarea cea serioasa a evenimenteloru pasiloru loru, ci basati pre articuliile de diuare cei-lalti pasiunea si momentulu si pre ideile ce le da ierasi pasiunea si momentulu au facutu politica' totu momentana.

Slavii ascepta mantuirea loru dela Rusi. Totu acest'a sa fia ore si mantuitorii nostri?

Eveneminte politice.

Incepemu astadi cu ceva mai locale, cu adunarea scaunale din Sabinu tienuta in septoman'a trecut'a. Romanii cu advocatulu Pred'a in frunte au luptatu barbarescu pentru respectarea romaniloru ce pre acei ce contribuescu la averea fondului regescu si scaunale, vorb'a era despre unu institutu industriale, pre care sasii, fiendu ca lu facu din avere comuna, voiescu sa-i dea timbrulu curatu nationalu sasescu. Numai nereesirea romaniloru cu pretensiunea nu trebuia sa o incheia cu parasirea adunarei, mai cu sema, candu ei pote sa scrie ca adunarea si dupa aceea totu va pote face concluse.

Din lumea larga suntu puliene eveneminte de iregistratu. Cele mai insemnate suntu de natura diuariatca.

In cercurile deputatiloru berlinesci se vorbesce cu multa siguratate ca lui Bismarck i-a succesu a leg'a pre Rusi'a prin aliantie de asi'a incatu, chiaru si la eventual'a suire a clironomului pre tronulu rusescu, politica' de pace nu se va altera. Prin acest'a si unu reshelu austro-rusescu devine imposibile si asi'a si Franti'a nu mai pote avo nici o sperantia in unu reshelu de resbunare.

Din unu cerculariu archiepescu estragemu:

Dupa ce in Aradu iese Foi'a literaria-bisericesca „Sperantia“ care este organulu teologiloru romani de religia' nostra din Aradu, si este sub redactiunea colegiale a membriloru Societati de lectura, si sub auspiciile superioritati scolastice, si apare de doue ori in 1-lea si 15-lea a fia-carei lune, si pretiulu ei este pre anu 4 fiorini, ear pre jumetate de anu 2 fiorini val. austr.; si dupa ce m'amu convinsu, ca foi'a acest'a „Sperantia“ cuprinde si latiesce cunoscintie temeinice, de care clerulu si carturarii nostri potu inavuti scintiele loru bisericesci si scolare, precum si cele istorice ale desvoltari' bisericiei nostre celei multu cercate, carea astadi se bucura de o puseiune tignita,

și face înșinare în viața sa dinăuntru și din afară; și în fine, după ce vede cu bucurie, că amintil'ă foia „*Speranța*” înaintea pre-tenului bisericescu unimea doctului într-o legatură păcii și a buniei cointeligeri: pentru aceea vinu a atrage atenținea Precinstieloru Vostre la acestu jurnal bisericescu, și a Vi'lu recomandă cu aceea, că acesta harhia arhieresca să o comunicati în-tregului nostru cleru, că să țiena foia acesi'a, și să facă, că și cărturarii, și invetiatorii noștri să se preumere la ea.

Diet'a Ungariei.

În șiedint'a din 5 Decembre a casei deputatilor se ascerna după finirea formalieloru obicinuite mai multe petitiuni, care se transpunu comisiunei respective.

Fr. Bönches îndrepta către ministrul de comunicațiune o interpelatiune relativă la începerea drumurilor de feră transilvanene cu cele din România.

După unele altele trece cas'a la ordinea dilei și continua desbaterea generală despre bugetu. Ign. Helfy se radica pentru de a vorbi; drépt'a întréga o iála fuga și Helfy vorbesce fôrte semtibile nainte unei părți mici a partiei se se despre asemănarea între ministrul de finantie Kerkapolyi și Don Carlos a lui Schiller; Don Carlos și-a iubitu mam'a vitriga, înse ministrul nu-si iubescă pre mam'a sea propria, Hungari'a. Și ceea ceeste și mai teribile: Don Carlos a causatu multoru ômeni plângere, și Kerkapolyi a storsu lacrimi multoru ômeni sirimani și din acesi'a cauza Helfy se alatura pre lângă propunerea lui Simonyi.

Ad. Lázár nu votéza regimului nici unu cruceriu până se va mai sustienca în Transilvania starea de facia. Contr'a votarei bugetului mai vorbescu I. Madarasz, St. Patay și Amattyas. Dr. Miletics și I. Kiss. Ghyczy și Simonyi voru vorbi în șiedint'a urmatore.

În șiedint'a din 6 Decembre se autentica mai întâiu protocolulu. Se ascerna petitiuni și după aceea se trece la continuarea desbaterei generală despre bugetu. Că primu vorbitoriu se radica Ghyczy și respunde că propunatoriulu votului separat la lôte observatiunile facute în contr'a lui. E Simonyi se

FOISIORA.

Cuventare

festiva ținută la onomastic'a Preșintiei Sele Parinte-lui Metropolitu Andreiu în 29 Nov. a. c.

(Fine.)

Unde-i pictorulu cu penelulu, unde-i geniulu care sa scia depinge cu colori atātu de viue atātu de petrundițărie?

Nare locu în țier'a lui

Si-i că flôrea câmpului.

Ori din ce punctu de vedere vomu privi starea lui, atātu în referintiele politice, câtu și în cele bisericesci și școlare, ea este cea mai revoltătoria de simțimentele omenesci.

Dară se tacu de sôrtea lui politica, se tacu de robotele cele grele, de dijme, de dilele de înceru, de cari eră conditionata subsistint'a celoru ce le stă cu biciulu la spate (aci a-siu poté dice cu psalmistulu: ca cenusia că pânea au mancato și beutur'a loro cu plângere au amestecat-o, (și se constatezu ca aceea și în privint'a bis. și școlare, eră cea mai deplorabila, școlile române lipseau mai cu totul, iera bisericele un'a mai ruinata că ceea-lalta. Preotimea! va fi de ajunsu se amintescu dône evenimente cari ne dau o icôna fidela, dară trista despre aceea, că cum se respectau, cum se stimau în acele tempu ministrii lui Ddieu. E prea cunoscutu, Metropolitii români trebuiau să sufere martiriu până la sânge deca cutezau a-si a-peră bisericea și natiunea; iera preotii români erau siliti să ierneze domniloru

Acî se remanemu și se nu mergemu mai departe, căci ne slabescă poterile, mintea ni se întuneca, iera buclie ne denéga servitiulu.

Dômnice de n'aru fi ca tu erai întru noi cându s'au radicat nemuri asupr'a noastră, eata de viue ne-aru fi înghititu pre noi. (Ps. 123 2.)

Cine e în stare să spuna suferintiele amare, se însire picele de lacrimi și suspinele acestui po-

solosesce iera-si că propunatoriulu de dreptulu seu de a țienca o vorbire de încheiere; elu finesce cu recomandarea propunerei se se. Ministrulu de finantie combate afirmarile singuratice ale lui Simonyi. La cererea a 20 deputati dela steng'a se pune cestiunea la votu; rezultatulu e: pentru bugetu votara 225, contr'a 40, absenti erau 158 deputati. După aceste se mai tratéza unele altele de interesu particulariu și apoi se încheia șiedint'a.

În șiedint'a din 7 Decembre a casei deputatiloru interpeléza Ad. Lázár pre ministrulu de instrucțiune ca și cându se va înfiintă în Clusiu o universitate? Ministrulu Pauler respunde că înfiintarea universității va urmă înca înainte încheierii sesiunii de fatia.

Ministrulu Pauler respunde după aceea la o interpelatiune de unele dilele facuta de Horn privitore la cautiunile cari au a le depune posesorii de institute private la magistratu. Cautiunile pentru institute de instrucțiune le-a suspendatu deja magistratulu, se mai sustienă înse cautiunile, care trebuie să le depuna posesorii de pensionate, din cauza că s'au întemplantu casuri de atari posesori au primitu bani dela parintii clevloru și apoi au pasesitu institutulu.

Ministrulu de finantie asterne după aceste proiectele de lege despre sustienerea contributiunii funduarie, de casa și venitu, monopolulu de tutunu, contributiunii de sacharu, carne, vinu și here, tacseloru etc. Ministrulu observa că proiectulu de lege despre monopolulu tutanului contienca sustienerea acestui monopolu până la finea anului 1872 sub condițiunea marginitore că monopolulu să se sustienca numai, deca în decurgerea anului viitoru nu se voru luă alte mesuri.

La ordinea dilei e propunerea lui Tisza ca ministrulu de interne să se traga înainte judecătici.

Președintele întréba cas'a că doreșce a pertractă propunerea lui K. Tisza? Pentru pertractare se radica stâng'a și stâng'a extrema contr'a drépt'a. Pertractarea se respinge asiá dară.

Cas'a trece cu aceste la continuarea desbaterei despre raportulu generalu alu secțiunii financiale. Cu privint'a la pensiiu recomandă comitetulu ca să se voteze sumele preliminate până acum și pre anulu viitoru. Lad. Makray aduce vorb'a ierăsi la pensionarea honvediloru. Propunerea co-

poru blando, care nici cându n'au merittat acesiá sôrte nefericita.

Domniloru! sum de firma covingere, ca ori care altu poporu de pre fatia pamentului, s'aru fi stinsu demultu din mediloculu, din concertulu celoru-lalte, de pre bin'a universului, aru fi apusu și s'aru fi perdatu fără a lasă vre-o urma după sine în întunereculu vécuriloru, românu înse după unu martiriu de 17 seculi, cari l'au potutu încovaiá, l'au potutu plecá la pamentu, dară nu l'au potutu înfrânge, vieza astadi și va viá, căci elu este fenice care se radica din cenusia sea propria.

În astfelu de pusețiune precaria, se află poporulu nostru cu 25 ani înainte de ast'a, cându țipetele lui strabatura până la înaltulu ceriului și miscara pre atotu potintele, că să-si reverse milele se se asupr'a-i, să-si usuce lacrimile, să-si vindece ranele și să-si aline suspinele. Atunci deice creatoriulu pre tronulu marelui se se, salutea poporului seu alesu din lantiurile servitutei faraonice, scôterea lui din Egiptulu suferintieloru, și a disu către Moisi: „vedindulu amu veditu necesulu poporului meu în Egiptu, și m'amu scoboritu să-si scotu pre ei din mână egipteniloru. — Si acum vino, să te tramitu la imperatulu Egiptului, și se scoti pre poporulu meu, pre fiii lui Israila din pamentulu egipteniloru.” Esire. 3. v. 7. 8. 10.

Iéta, domniloru! caus'a bucuriei, ce se manifestă, ce se revérsa astadi pre fetele noastre, iera caus'a consolarei, ce simțiemu în adunculu inimii noastre, astadi celebramu onomastic'a aceluia pre care prevedint'a l'a destinatulu să scape bisericea și natiunea româna, a aceluia, care, după dis'a unu barbatu ilustru, prin geniulu seu se face punctulu de legatura între trecutulu și venitoriulu unei biserici, ce eră p'aci să se stingă, (Pope'a p. 153) adeca Moisi, care în intervalulu de cându s'afia în fruntea acestei eparchie, dio'a și nôptea au certatu și au secatu marea rosia, asupririle și nedumțiele împiatória, și ne-au povățitulu dândune firulu Ariadnei, întru aduncu că în pustia, ne-au mântuitu din mână acelor'a, cari ne urau pre noi, ne-au

mitelului se primescă după ce se mai pronuntara înca căti-va deputati asupr'a obiectului. În continuarea raportului și exprima comitetulu dorint'a ca: pentru de a se prepará defgerea unui bugetu normalu să se elaboreze unu plauu comunu de administratiune și să se astérna casei, ceea ce după unele obiectiuni din partea cătoru-va deputati se și primescă. Mai departe recomandă comitetulu ca cas'a să pronuntie de non conclusulu; tôte institutiele de invetiamentu stau sub conducerea ministrului de instrucțiune. Corizmies combate acesiá propunere: P. Sontagh pledeza pentru propunerea comitetului, care în fine se și primescă.

Cele-lalte puncte din raportulu generalu se cutescu și încuviintéza.

Spesele cortiei regesci suntu preliminate cu 3.650.000 fl.; se votéza. Spesele dietiei comune, pensiunile centrale și cotele datoriei de statu se votéza.

La desbatere urméza bugetulu ministru-presiedintului. Ordinariulu se votéza indatu. În strordinariu suntu 50.000 fl. preliminati pentru spese de codificatiuni. Opositiunea voiesce a reduce acesiá suma la 20.000 fl. Continuarea desbaterei va urmă în șiedint'a prossima.

De lângă Orastia în lun'a Nov.

Cu acestu articulu vomu să facu publiculu cunoscutu, o activitate neobosita ce a întreprinsu comitetulu parochialu din Orastia contr'a îmbunătățirii salariulu preotiescu de aci. Me vimio — venindulu la Orastia și audiendulu cumca în Orastia suntu 2 parinti protopopi straini în o cauza contr'a preotimei din Orastia, și acesi'a o întielesiu chiaru dela unu locuitoriu sasu.

Pre cându gatai cu sasulu, întâlniu pre parintele Bârșanu și întrebându pre densulu despre comisiune mi enară tôte precum fusesse. La acesi'a diseiu: dorere! ca acum și cantă comitetulu de agende se se; după ce trecura 32—34 ani!

Diseiu, și dicu, că bietiloru preotii din Orastia, acum la betrânție le vine aerimea osteneleloru, în locu, după ostenele și oboséla în tempu de 30—40 ani să capete respata și mângnere, servindu-le că preotii; căci totu individulu doreșce, ca deca din tineretie până la adenci betrânție servescă cui-va — precum: soldatulu, amplotatulu și căpetia la tempu de nepotencia pensiunea sea, asiá dară și

mântuitu din curs'a vrasmasiloru. (Ps. 105. 2) Cu auror'a dilei de astadi curs'a s'a sfărâmatu și noi amu scapatu.

Desvoltamentulu, progresulu și sborul imbuturatoriulu ce lu-au facutu români în acestu tempu scurtu pre terenulu bisericescu-scolasticu și politicu au de a-lu multiami mai numai acestui prea venerabilu și prea demnu Parinte, acestui mentonu nefatigabilu.

Înfiintarea și radierea atâtoru institute de invetiamentu, a atâtoru școle, edarea unui numeru însemnatu de cărți bisericesci și școlare, unde și prin care se educa tinerimea, surcelele cele fragede, organizarea loro, organizarea parochieloru, luminarea preotiloru, prin acesi'a luminarea și cultur'a poporului, revindecarea drepturiloru strabune, restaurarea vechiei nôstre metropolii, numerosele fundatiuni, prin cari se ajută tinerii cei mai distinsi spre perfectiunea studialoru, că apoi se vina sa militeze pentru natiune, se sacrifică pre altariulu patriei — suntu laurii cei nevestediti, margaritariile cele mai pretiöse, cari i voru adorná în eternu fruntea nemuritória, și cari voru face că numele sa i se binecuvinte din generatiune în generatiune.

O de trei ori ferice tie natiune româna c'ai fostu invrednicita în tempulu celu mai criticu a avé în mediloculu teu unu cărmaciu atātu de abilu, unu conducatoriulu atātu de întieptu!

Veniti, domniloru, în aceste momente să înaltimă animele nôstre către atotopotintele, să-lu rogâmu că să lungéșca înca multi ani firulu vietiei prea bunului și demnului nostru Archipastoriulu, să-si darniéșca dile serine și pacifice, taria de anima, că se póta înfrântá înca îndelungatu cu barbatia și cu resolutiune, periculele ce aru amenintă, norii ce aru turburá bisericea, natiunea și patria noastră. Sa-i uramu din adunculu animei: Se traéșca întru multi ani!

N. Petra Petrescu,

preotimea din Orestia sa aiba mangaere dupa atâti ani de servitiu, dara in daru si tristu ca aici se lucra de totu spre mâhnirea lor, — adeca, a preotiloru din cestiune. —

Venerabilulu domnu protopopu si parochu Nicolau Popoviciu functionedia cá atare de vre-o 30 ani, iera venerabilulu preotu Georgiu Popoviciu de vre-o 42 ani, acesti'a cá nisce preoti harnici au lucratu in via domnului cu o activitate neobosita, mai alesu in anii revolutionari, dupa care apoi avura de a patimi, bá inca forte multa.

Acesti venerabili preoti neavendu afara de miser'a stola nemic'a alta, de cátu ce-si cáscigase singuri prin intieptiunea si sfatulu lor parintescu dela crescini p'i nisce pamentiele aratórie, care tóte, pre lângá tóta trud'a ce o puneau, lucrându-le, cáscigau une-ori preste totu disu abea 30—40 fl. cá venitu curatu. Mai aveau dela fia-care familia o di de claca, si 1 ferdela de cucuruzu, apoi cimenterile care inca nu aduca mai multu cá, tóte, la 3—4 cara de fenu; apoi si acestu fenu lu aduna cu mare necasu de prin picidorele cresciniilor, care lu calcá in picidore petrecându-si mortii la grópa. Diseiu miser'a stola, ce e adeveratu, cáci dela unu mortu mare are 2 fl. 40 cr. si dela prunen mortu, 1 fl. apoi si acesti'a bani óre cându i capeta? — Dela unii ba mai multi nici de locu, cu pretestu ca suntu seraci. — Ap'a de mósie 2—4 cr. dela servitiulu de 40 zile, 2—4 cr. Maslulu 40 cr. raru dela unii 1 fl. Voiu sa sponu ca ferdela de cucuruzu o dau cei mai multi cá din ochi, altii, ce alti? ba cei mai multi nu o dau de locu, de claca nici poveste, de cátu vinu la diocu. Protopopulu multu 9—10 insi si si din acesti'a mai numai nisce copii si inca pre la 11 óre, adeca mai numai cá sa manáncu. —

Parintelui Georgiu Popoviciu nu-i vine nici asiá. — Deci póte vedea ori-ce crestion bine-simfitori cum va pote sustá unu preotu venitu de aiurea si care inca nu va avé nímíc'a?

Acum cându Maritul Consistoriu cu alti individi calificati se lupta din respoteri cum aru imbatatá sórtea preotiloru, aici cauta totu modulu in poporu spre ale luá si ce au avutu. Ce dicu ca va sa le ia, ca le-au luat inca de vre-o 6 ani tóte locurile adeca holditiile numite mai susu, cu pretestu ca aru fi capetatu 13 jugere din pamentulu comunei, din care fiindu aprópe de apa pána acum'a a inecatu cá la 4 jugere. Acu voru sa le iee si cimenterile, apoi voru remáné singuri singurei a traii numai din stola, adeca din florinulu dela mortii, din crucerii cei 2—4 dela ap'a de mósie si cei 40 cr. dela maslu — asiá traiesce parinte! —

Pre lângá acésta miseria — poftescu crestini cá preotii sa se póte imbracati onestu si cându debuie sa mérga la plugu, sa-si aduca fenu etc. — Aici lasu sa judece cine scie judecá dreptu. Poftescu crestini cá cându au lipsa de preotu sai fia de locu in talpi — ca déca nu sa audi! — séu si aude. —

Marturisescu sinceru ca in nici o comuna parochiale din tractulu Orastiei nu voru fi asiá ticalosieste platiti preotii cá cei din Orastia, bá denu aru avé densii avere parintiesca dieu aru fi siliti a sapá cu poporanulu seu alaurea in brasda. — Pentru aceea aru fi tare bine déca maritul consistoriu aru cautá cu o privire trista si démna de compatimire asupr'a sortiei preotiloru gr. or. din Orastia, si a sfatui pre comitetulu parochialu, ba chiaru in puterea legi a sili pre comitetu cá:

1. Sa redee totu ce a luat dela preoti. —
2. Ale lasá in folosintia cimenterile —
3. A sili pre crestinii, ad. poporenii gr. or. a dá ferdela de cucuruzu fia-care poporanu, iera care nu va avé — precum suntu maestrui, a le o platí dupa pretiulu piatiului si in urma sa silésca pre fia-care a face o di de claca cu omu harnicu de lucru, iera care nu va potea altocum, sa platésca iera dupa lucratorii din piatiu, si acést'a pána atunci, pána cându se va face vre-o dispusetiune favorabile in privinti'a imbatatirii sortiei preotimiei. — Si atunci credu ca, ur'a, si invidi'a dintre poporenii si preoti aru incetá si aru domni o armonia fratiesca între ambi — procum domnise mai inainte de acést'a cu vre-o 10 ani.

Unu preotu gr. or. din tractu.

Responsu domnului Ypsilonu et Comp.

Sabiu, 30 Nov. 1871.

Domnule redactoru! Stilulu e omulu. Ypsilonulu d-tale din nr. 89 a. c. alu „Telegr. Rom.“ a confirmatu multu acestu adeveru.

Prin articolulu seu din 10 ale curentei datatu din Alb'a-Iuli'a (?) vrendu a-si versá veninulu asupr'a unoru barbati, pre cari n'avú curagiulu sa-i numésca, si-a facutu propri'a descriere psihologica. Portretulu esi atátu de dragalasiu, încátu însusi se ingrozi a-si pune sub elu pretiosulu si a buna séma multu valorosulu nume.

Totu respectulu de cultur'a lui sociala — estetica, de desteritatea sea intru manuirea condeiului!

„Puu de vipera... Hei vipere, vipere! nu ve vomu mai caleá pre e ó d a... Voi petroleasiloru (= taciunariloru)... Hei lupiloru in pele de óia!... Ve vomu holai (dóra „h u i d u i i n a l t á s i m a i m u l t u e l e g a n t i ' a s t i l u l u i) . . e t c .“

Eata omulu cu intrég'a sea menageria! Eata-i calificatiunea compusa de elu însusi! Eata-i argumentele! Eata cu ce s'a inlocuitu de unu tempu încóce cuvintulu „obiectiuni“ stersu cu totulu din vocabulariulu „Telegr. Rom.“

Mascarade, pentru cari respectivulu erá datu „pe usia afara“ din ori-ce cárcima a Sabiului, aflara in „Tel. Rom.“ primire cu bratie deschise.*)

In interesulu clerului nostru**) credu, ca acela corespondinte alu d-tale nu este din tagm'a preotiesca, cáci, dieu, aru fi o pré trista dovéda, despre cum sciu sántiele loru „Parintii“ nostri de astadi a lucrá in „duhulu blandetiloru“

Atá'a despre limbagiulu brutala***), in care este scrisu articolulu memoratu. CREDU, ca judecat'a matura a publicului d-tale me scutesce de a mai perde multa vorba asupr'a lui.

Acum permite-mi, die redactoru, a trece la meritulu lucrului si me scusa pentru incomodarea, ce sum silitu a-ti face in interesulu adeverului in genere, si alu onórei mele atacate in specie.

Voiu reflectá singuru la unu pasagu, care e scrisu si la adres'a mea. Nu me voiu folosi in sé de arme cá ale lui Ypsilonu, ci — déca permiteti vr'o abateru dela modulu de scriere alu „Telegr. Rom.“, voiu fi cu totulu o b i e c t i v u ****).

Si nu amu fostu in functione la banca de asiguratiune „Transilvania“ din Sabiu, prin urmare insultele dlui Ypsilonu me privescu negresitu si pre mine.

Sa spunemu dara acelui domnu ceea ce altii de multu sciu, adeca scopulu indoitu, cu care noi cei injurati de d-sea amu intratu in servitiulu numitulu institutu:

a) sa ne facemu cunoscuti cu institutul de bani, cá cu tempu sa potemu contribui la infiintarea loru si între romanii nostri,

b) sa familiarisámu poporulu nostru cu institutiunea de asigurare, dela care alte popóre tragu demultu mari folóse.

Pentru scopulu a) sum norocosu a poté servi dlui Ypsilonu et Comp. cu unu argumentu na cam de tóte dilele pre la noi, cu institutul de creditu si economii „Albina“. Acést'a e acum fapta si nu vorba.

E dara de prisosu sa me provocu aici cu numele la mai multi barbati stimabili, cari sciu de planulu „Albinei“ inca dela câte-va luni dupa intrarea nóstra in servitiulu „Transilvaniei“ cari sciu, ca déca nu erá „Transilvania“, astadi n'amu avea institutul „Albina“. Si acestu unicu folosu aru fi de ajunsu, cá sa justifice pre depliu aplicarea nóstra la banca „Transilvania“. Inse, precum se va vedé mai in josu, avemu sa inregistrámu inca si alte folóse.

Afirmatiunea dlui Ypsilonu, ca ne-amu pusu

*) „Déca nu ti-asiu cunósce vocea m'asiu speria de pelea de leu ce o porti“ dice fabul'a. Autorulu acestuiu articolu trebuie sa nu-si uite de o parte de fabula, de alta parte sa-si aduca aminte ca toti terminii acesti'a suntu luati din espressiunile diarielor in cari paradeza si densulu cu genialitátele sele ordinare.

**) Lasa-te pentru Ddieu nu te ingrigi tocm'a d-ta de cleru! se vá aflá elu cum s'a aflatu si pána acum cine sa se ingrijósca. R.

***) De aru dá Ddieu sa ve fia de invetiatura R.

****) Mare ghimpe trebuie ca ti e „T. R.“, dara nu pentru ca n'a vrutu red. sa te engajieze la rugereti de colaboratoru. R.

sa facemu „Albina“ din cauza, ca ni s'aru fi datu cu piciorulu dela „Transilvania“ confirma si mai multu caracterulu clevefitori alu articolului seu. Directiunea numitulu institutu se afla aci in Sabiu. D. Ypsilonu iee-si osteneá intr'o di pána la biroulu societátei si cetésca in archiv'a d'acolo demissionu mea data in scrisu. Séu postésca la mine a casa (strat'a Gasteritiei nr. 711), sa-i aretu laudatoriele ce amu dela acea societate (cá si din alte locuri unde amu servitu in viati'a mea), cum si atestatulu de conduita, care incope cu exprimarea parerei de reu pentru retragerea mea si pre care dlu presiedinte baronu de Mylius si-a rezervatu espresu, alu subscrisia elu însusi. Totu de bunavoia si tota din acele cause s'a retrasu si dlu E. Macelariu. Reposatulu Ioane Brote a incetatu prin mórtu de a fi membrulu consiliulu, iera dd. I. Hannia, I. Bologa si Z. Boiu suntu si adi in consiliulu numitei bance, cum si d. A. Brote si alti románi la directiunea acelu institutu.

Apoi dara cine suntu cei „dati pre usia afara“?

Cátra aceste mai afle dlu Ypsilonu, ca cându amu demissionatu eu din postul de inspectoru la banca „Transilvania“ (Februaru 1870) lucrari grele, ostentitiose si multu costisitoare pentru „Albina“ erau déjà gat'a. Ma si reesirea acesteiu intreprinderi erá asigurata. Inca in a. 1869 se facuse in consiliulu bancei „Transilvania“ de 2 ori interpelatiunea, déca este adeveratu, ca V. Romanu ambla cu cugetulu, d'a repasi dela „Trans.“, spre a conlucrá la infiintarea unu altu institutu in Sabiu? Iera in iern'a a. 1869 spre 1870 amu cetitu in Lugosiu dlui Constantinu Radulescu si dr. At. Marienescu intregu proiectulu de statute pentru „Albina“, ceránda opiniunea dloru la acela-siu. Vasiu mai potea nomi pre mai multi stimabili barbati din Timisióra, Aradu, Pest'a etc., cari asemena au sciatu de planulu „Albinei“ inca pána a nu esi noi dela „Transilvania“, ma si pre unii barbati de specialitate straini, pre cari amu consultatu in acea afacere.

CREDU in se ca cele aduse ajungu de o comdata spre a reduce amintitele afirmatiuni ale dlui Ypsilonu la pure invective.

Firesee, noi n'amu trasu clopotulu intr'o dunga cu „Albina“; pentru facerea unei detorintie nu ne-amu scrisu economii prin diurnate. Din contra chiaru si acele redactiuni romanesce, cari aflasera ce-va despre lucru, fura rogata, sa nu amintésca prin foi nimic'a. Amu voiu, cá sa se faca odata si la noi ce-vo fára a se vorbi, cáci destule se vorbescu fára a se face. Metod'a ast'a, marturisimv, ne-a prinsu forte bine si n'o potemu destulu recomándá romaniloru nostri pre tóte terenurile.

Dara domnule redactoru, ce v'a gresitu dvóstre institutul „Albina“? De ce nu incápu de elu Ypsilonii d-tale? Ce comuniune are elu cu hiretesirea archimandritiloru, cu bránele popesci si cu cert'a dvóstre despre lân'a caprii? Au nu este bine sa lucrámu cu totii pentru latirea ideii de asociare in poporulu nostru si sa infiintámu in toturamii cátu mai multe societáti? Si apoi pres'a nóstra nu este ea chiamata in prim'a linia a spriginii atari intreprinderi, iera nu ale sugrumá in embrione, nu a se degradá la instrumentu alu pasiunei órbe pentru particulari, spre desonorarea sea propria? !*)

Nu ve place scopulu, ori nu ve vinu la societela barbatii, cari s'au pusu in fruntea „Albinei“? Dara atunci ce reprezentanti ai opiniunii publice sunteti, cáci acést'a, vedeti, s'a manifestatu cu totulu altu felu. La apelulu comitetului fundatoriu, capitalulu de actiuni alu institutului „Albina“ s'a subscrisu in tempu scurtu, sub impregiuráre grele, in anulu celu mai nefavoritulu economiloru, in midloculu erisei generale de bani. Inca de cându traimu noi asturendu de ómeni, la romanii nostri nici o intreprindere nu s'a imbracisiatu cu atát'a caldura si incerdere. Apoi dara ce vreti a falsificá opiniunea publica!

Iera ce privescu viitorulu institutului „Albina“, fi-ti incredintiati ca nici cându nu veti gusta dit-

*) Spre linisirea dlui aptoru mai cetésce odata corespondinti'a dimpreuna cu d a t u l u e i ; ca in embrione erá imposibile sa strice bancei „Albina“. Ceea ce privescu „pasiunea órba pentru particulari“ si are si ea fatalitátele sele, asiá încátu o r b i ' a i dispare, cându cugeta cine-va mai seriousu la cele ce diceati deuneditu despre banca „Transilvania“ si astadi. ? R.

bolia a placere d'a ve vedé implinila proroc'a de reu din nr. 89. alu „Tel. Rom.“ Sa ve tiena Dumne-dieu ani multi si buni, cá sa vedeti ce n'a-li cre-diuta. *)

(Va urma.)

Ploiesti, 1871, Octobré.

Stimabilulu meu domnu!

Difficultátile inherente ce intempina fia-care in- vetiatoriu primaru in conducerea apostolatului seu, si cari sunt multiple si varii cá si caracterulu, cá si gradulu intelectualu alu scolariloru ce i se incre- ditiéza nu se mai contesta astadi de nime.

Si in adeveru a face educatiunea si a distribu instructiunea simultaneu la 50, 100, séu mai multi copii, cari, mai cu séma in scóele rurale si in clas'a I urbana, diferu esentialminte intre densii prin etatea si canoscintiele loru, nu este óre o afacere, déca na insurmontabila, celu putienu fórte dificila? — A profitá in interesulu generalu alu scólei, de tóte mómentele destinate studiului si a face, cu jumá- tatile, séu patrarere de óra, consacrate unoru scó- larii, unoru lectiuni, sa nu fia atátea jumetáti de óra, sustrase nedreptu dela alti scolari, dela alte lectiuni, nu reclama óre unu mecanismu, déca nu neintiesu celu pucinu fórte ingeniosu? — A formá planulu, dupa care sa se conduca scóla si a ficsá punctulu de plecare, mediile de actiune, si tient'a unde trebuie sa ajunga, nu este óre o operatiune totu atátu de dificila, pre cátu de indispensabila? etc. etc.

Spre a planá in marginea posibilului, aceste diverse difficultáti si: mai cu séma, spre a oferí unu conducatoriulu sinceru si fidelu invetiatoriloru nees- perimentati, amu prelucratu unu alu doile opu pe- dagogicu. „Scóla primara si conducatoriulu ei“, pre care-lu voiu pune neaperatu sub presa la finele lui Noembre venitoriu.

Acestu manualu nu este unu travaliu de discú- tiune científica: nu m'amu incercatu a supune la unu esamenu critica diversele sisteme ale invetiame- ntului, m'amu marginita in sa a presintá efecte incer- cate prin practica; n'amu cautatu a face parada de sciintia; dara m'amu silitu a deveni utilu. M'amu adresate pre de o parte invetiatoriloru, iera pre de alt'a autoritátiloru scolare, institute de lege pentru administratiunea speciala a instructiunii primare, si semnalándu unora regulele, dupa cari trebnie sa se diriga o scóla, amu oferitu celoru-alti, mediile de a o supraveghia cu succesu. Amu pusu in mánilé celoru d'intáia firulu conductoru, iera in alu celoru de alu doile instrumentulu de controlu, imprimándu totu d'odata si directiunea comuna, ca ce sa permita acelor'a de a lucrá, iera acestor'a de a consilia si reformá, dupa principiile pedagogice, consacrate prin esperintia si ratiune.

Dividiundu acésta opera in 5 párti:

*) Fitiaru gur'a de aur! R.

1. Organizatiunea generala a scólei,
2. Disciplin'a,
3. Invetiamentulu,
4. Detoriele invetiatoriu,
5. Materialulu, adeca constructiunea, mobiliá- rulu si higien'a scólei, m'amu silitu din tóte poterile mele a tiené comptu de miscarile mele sciintiei pe- dagogice si de studiele la care ea a fostu supusa, in acesti din grma ani in Franci'a, Germani'a si An- gleter'a.

Recomandándu dara domniei-vóstre acésta opera, care se va compune din 10—12 cóle in-8° si care va esi de sub presa negresitu la finele lui Decem- bre venitoriu, amu onórea a ve rogá, stimabilulu meu domnu, sa fii unu si spriginá si dvóstra in marginea posibilului imprimarea acésti opu, facán- du-mi unu numeru suficiente de abonati, spre a poté suportá spesele imprimatulu.

Pretiuulu operi, care se fiséza la lei noi 2 pentru dnii abonati, se platése deodata cu subscri- rea; iera listele de abonamentu, dimpreuna cu sum'a baniloru incasati, se voru inaintá subscribulu, celu multu pána la finele lui Decembre venitoriu, spre a se poté imprimá numele d-loru abonati la finele cartiei.

Fiindu fermu convinsu ca nu veti trece cu ve- derea rogaciunea ce ve facu, ci veti legit má speran- tiele mele, concepute de odata cu intervenirea mea contra dvóstra, ve rogu stimabilulu meu domnu, sa- mi permiteti a ve oferí asecurarea pré distinsiei mele stime si consideratiuni.

I. P. Eli a de.
Revisoru scolaru.

P. S. Pentru perderi intemplatóre, se asecura dloru corespondinti unu rabatu de 10 la suta, asup'r'a costulu abonamenteloru facote. — D-nii abonati ai Amicului scólei, cari au platitu abonamentulu pre anulu 1871, se potu abená la acésta opera fára a mai plati costulu ei, primindu astu-feliu 10—12 cóle, in locu de 9 ale Amicului scólei ce aveau a mai primi.

I. P. E.

Varietáti.

Bibliografia Dlu Dr. Vasiliu Glodariu pro- fesoru la gimnasiulu nostru din Brasiovu ni tramite opulu seu intitalatu: „Vocabulariu completu pentru opurile lui Caiu Iuliu Cesare si ale continuatoriloru lui, G. Ch. Crusius si inavotitu de Dr. Vasiliu G l o - d a r i u profesoru de limb'a elina si germana la gimnasiulu plenariu romanescu din Brasiovu. Bra- siovu Romer si Kammer, tipografi, editori si pro- veditatori 1871.“ Acestu opu e proveditu cu o prefaciune erudita. Recomándamu junimei opulu si literatiloru nostri prefaciunea, carea déca ne va permite spatiulu o vomu publicá in fóiáior'a nóstra.

NB. Responsuri si corespondentie nepublicate se voru publicá pre rendu precum ne va concede spatiulu. R.

*) Frigulu a fostu mare in saptemán'a trecutá pána Sábata si pre aici si adeca pána la 24 graduri. Din departare se scrie ca acestu geru a cerutu mai multe victime de ómeni.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din comun'a gr. or. Rud'a protopopiatulu Zarandului se deschide concursu pána in 15 Dec. a. c. Emolu- mentele impreunate cu acésta statiune suntu 200 fl. v. a. salariu anualu, cuartiru liberu si lemne pen- tru focu.

Doritorii de a ocupá acéstu postu an a-si as- terne suplicele loru cu documintele neceseri la sub semnalulu in Bradu (Zarandu) Fiinduca inveti t- riuulu din acésta comuna aretándu harnicia si are prospectu de a deveni si capelanu pe langa betra- nulu parochu cu o remuneratiune frámósa, acéi'a cari voru fi teologi juni si cantareti buni se voru preferá.

Bradu 25 Noembre 1871.

In intielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. Miheltianu.

Protopopu gr. or.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scóla tractuala clas'a IV normala, confessionalu gr. or. romána din ovidulu Siri'a, cu terminu pána in 14 Decembre a. c. st. v. care va fi si diu'a alegerei. Emolumentele suntu: 600 fl. v. a. 12 orgii de lemne din cari se va incaldi si scóla si cuartiru liberu. —

Doritorii de a ocupá postulu acésta suntu avisati a-si tramite recursurile proveditu cu atestatu de botezu si de moralitate, cu testimoniu despre absolvirea prepa- randiei si de cualificatiune, cu testimoniu despre absolvi- rea claseloré reale séu 4 clase gimnasiale, — dara si acelor'a recursuri se voru primi cari au absolvatu 4 clase normale, déca voru documéntá desteritatea in pro- punerea sciintieloru acestor'a, si voru produce testimoniu de cualificatiune totu cu eminentie, si cumca pre terenulu scolesicu suntu bine meritati. — Comitetulu protopresb. in Siri'a. —

Siri'a (Világos), la 24 Noembre 1871.

Comitetulu protopresb. alu Siriei.

Cu scirea si convoirea mea

Ioanu Moldovanu,

inspectoru scolaru.

(3—3)

Concursu.

Pentru postulu unui invetiatoriu la scóla normala gr. or. in Saliste cu salariu anualu de 200 fl. v. a. si relutu banalu pentru lemne si cuartiru de 50 fl. v. a.

Concurentii se tramite suplicele ajustate cum se cade si scrise de mánilé loru proprii pána in 20 Decem- bre a. cur. st. vechiu la subsemnat'a eforia.

Saliste, 28 Noembre 1871.

(3—3)

Efori'a scolaru.

„ALBIN'A“

Institutulu de creditu si de economii

in Sabiiu.

Fiindu subscrisu intregu capitalulu de actiuni alu Institutulu de creditu si de eco- nomii „Albin'a, domnii actionari ai numitulu institutu suntu rogati, in sensulu conditiunei

1. din publicatiunea nóstra dela 1 Augustu a. c.: a respunde in tempu de o luna si

rat'a II de 20%, adeca cáte 20 fiorini de actiune séu la domnii reprezentanti ai nostri

unde s'a facutu subscrierea, séu si de dreptulu la acéstu comitetu in Sabiiu, strad'a mace-

lariloru Nr. 110.

Sabiiu, 10 Decembre 1871.

Comitetulu fundatoriu.

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea

Editor'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.